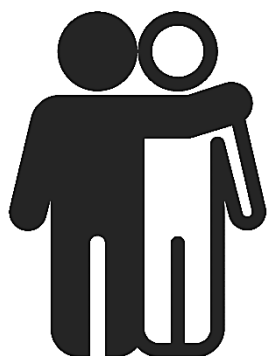

1. Barnabas neemt Saulus 'onder zijn hoede'

Vandaag precies een week geleden liep een man naar binnen in een kerk in Damascus, de hoofdstad van Syrië. In de kerk was een begrafenisdienst aan de gang, er waren zo'n 350 mensen. Plotseling begon de man om zich heen te schieten. Toen verschillende kerkgangers de man probeerden te overmeesteren, blies hij zichzelf op. Een afschuwelijk drama. 22 mensen verloren het leven, meer dan 60 mensen raakten gewond. Als je als kerk, als gemeente, wordt bedreigd, en als je daadwerkelijk wordt aangevallen, en er vallen doden, dan is dat enorm, enorm ingrijpend. Voor de christenen in Syrië is dit een soort dolksteek in hun rug. Het prille vertrouwen in de nieuwe samenleving is volledig de kop ingedrukt. In het boek Handelingen lezen we dat er ook in Jeruzalem, kort na de hemelvaart van Jezus, christenvervolgung uitbrak. En om daar iets van mee te kunnen voelen, moet je maar even denken aan wat er nu in Syrië gebeurt. Die christenvervolgung in Jeruzalem, in de eerste eeuw, die vindt plaats onder leiding van een extremist. Zijn naam is Saulus.

Handelingen 8: 3: 'En Saulus begon de gemeente te verwoesten: hij ging de huizen binnen, sleepte mannen en vrouwen mee en leverde hen over in de gevangenis.' Saulus gaat echt gruwelijk tekeer. De christenen vluchten alle kanten op. Onder meer naar Damascus, diezelfde stad waar vorige week die aanslag plaatsvond. Saulus gaat achter ze aan, om ook in Damascus de christenen te vervolgen, maar dan grijpt Jezus Christus Zelf in. Hij laat een fel licht op Saulus stralen en Hij zegt vanuit de hemel: 'Saul, Saul, waarom vervolg je Mij?' Die ontmoeting met Jezus wordt voor Saulus dé grote ommekeer in zijn leven. Hij komt tot geloof in Jezus, de Man die hij eerder beschouwde als een grote leugenaar, een valse messias, een aartsbedrieger. Saulus krijgt Jezus intens lief, en hij begint aan een totaal nieuwe fase in zijn leven. Later wordt hij Paulus genoemd. Uit de brief aan de Galaten weten we dat Saulus, meteen na zijn bekering, vertrokken is naar Arabië. In Galaten 1: 17 en 18 schrijft hij over die tijd van net na zijn bekering: 'Ik ging niet naar Jeruzalem, naar hen die al vóór mij apostel waren; maar ik vertrok naar Arabië en keerde weer terug naar Damascus. Daarna, drie jaar later, ging ik naar Jeruzalem om Petrus te bezoeken, en ik bleef vijftien dagen bij hem.' Dus die gemeente in Jeruzalem, die Saulus heeft meegemaakt als een afschuwelijke vijand, een extremist die de gemeente vervolgde en verwoestte, die gemeente heeft gezien dat Saulus vertrok naar Damascus, om daar óók de christenen te gaan vervolgen. Ze hebben vervolgens het gerucht gehoord dat Saulus christen geworden was, maar ze hebben daarna drie jaar lang niets meer van hem gehoord. En nu, opeens, duikt hij weer op. Hij is eerst weer in Damascus gesignaleerd. Daar heeft hij over Jezus verteld, maar vervolgens is hij de stad ontvlucht, want de Joden zouden hem hebben willen doden. 'En nu,' zo zeggen de christenen tegen elkaar, 'nu is hij weer terug in Jeruzalem!' Geloof maar dat er veel angst is, in die gemeente. Héél veel angst. En vind je het gek?! Wie zegt dat Saulus echt veranderd is? En waar heeft hij allemaal uitgehangen, die drie jaar? Is dit een truc, om vertrouwen te winnen en vervolgens de hele gemeente naar de gevangenis te slepen, of zelfs nog erger...? Lukas, de schrijver van het boek Handelingen, vertelt in hoofdstuk 9: 26: 'Toen Saulus nu in Jeruzalem gekomen was, probeerde hij zich bij de discipelen aan te sluiten, maar zij waren allen bevreesd voor hem, want zij geloofden niet dat hij een discipel was.' Ik vind dat zó begrijpelijk. Er is angst, ontzettend veel angst... Niemand wil Saulus ontvangen. Niemand, op één na. Vers 27: 'Maar Barnabas nam hem onder zijn hoede, bracht hem naar de apostelen en vertelde hun hoe hij onderweg de Here gezien had, dat Hij tot hem gesproken had en hoe hij in Damascus vrijmoedig gesproken had in de Naam van Jezus.' Op het moment dat Saulus machteloos stond, want inderdaad... hij hād de gemeente

vervolgd, en natuurlijk, hij begreep die christenen in Jeruzalem... op dat moment, toen Saulus zelf niets kon, was er iemand die het voor hem opnam. Iemand die hem 'onder zijn hoede' nam: Barnabas. Ik vind dit zó mooi!

Je hebt iemand nodig, stil en oprecht, die, als het erop aan komt, voor je bidt en voor je vecht. Pas als je iemand hebt die met je lacht en met je grient, dan pas kun je zeggen: Ik heb een vriend. Dat is een klein gedichtje van Toon Hermans, maar het is Barnabas ten voeten uit: iemand 'die, als het erop aan komt, voor je bidt en voor je vecht.' Zo heeft Saulus hem leren kennen, als een echte vriend, een broeder in Christus.

En het mooie is: Barnabas helpt hier niet alleen Saulus, hij helpt ook de gemeente van Jeruzalem. Want hij opent de ogen van de gemeente voor het feit dat het kán. Het kan écht: de macht van Jezus Christus is zó groot, dat Hij zélf een extremistische vervolger kan omkeren tot een discipel van Jezus. Geloof jij dat eigenlijk? Dat iemand écht kan veranderen? Weet je, soms moet je bewust je gedachten daarop richten. Als je bijvoorbeeld iemand kent die altijd loopt te mopperen. Stel het je voor, hoe die ander zou kunnen veranderen als het licht van Christus op die ander gaat schijnen, net als bij Saulus. En probeer die ander te zien zoals Gód die ander ziet. Met ogen van genade.

2. Bemoediging: de ander zien in het licht van Christus, en dat die ander ook laten weten

Hoe kijk je naar andere mensen? Het mooie van Barnabas is: hij ziet Saulus in het licht van Christus, in het licht van de mácht van Christus, Jezus Christus die werkelijk féder mens kan veranderen. Dat is de kern van bemoediging. Bemoediging, dat wil zeggen dat jij die ander ziet in het licht van Christus, en dat je dat die ander ook laat weten. Dankzij Barnabas krijgt Saulus toegang tot de christelijke gemeente in Jeruzalem. Zo staat het in vers 28 van Handelingen 9: 'En Saulus ging in Jeruzalem met hen in en uit.' Oftewel: ze konden samen door één deur, zie je dat? En wat staat er dan over Saulus? Vers 29: 'En hij sprak vrijmoedig in de Naam van de Here Jezus; ook sprak en redetwistte hij met de Griekssprekenden, maar die probeerden hem te doden. Maar toen de broeders dit te weten kwamen, brachten zij hem naar Caesarea en stuurden hem vandaar weg naar Tarsus.' Tarsus, daar kwam Saulus oorspronkelijk vandaan. Dat vertrouwen van Barnabas blijkt dus heel terecht te zijn! Saulus gaat meteen óveral over Jezus spreken. Hij doet dat 'vrijmoedig'. Die christenen in Jeruzalem, die kijken hun ogen uit! En zo is Saulus voor hén weer een bemoediging! Ik ben zó blij met Barnabas! Die figuur van Barnabas, die heeft mij altijd geboeid en ook geïnspireerd.

3. 'Zoon van vertroosting, bemoediging', vol van Gods Geest!

Wie was het eigenlijk, Barnabas? Lukas noemt hem voor het eerst in Handelingen 4. Het gaat dan over de manier waarop de eerste christenen leven. Zij delen hun bezit met elkaar. En dan staat er in vers 36 en 37: 'En Joses, die door de apostelen ook Barnabas genoemd werd (wat vertaald betekent: een zoon van vertroosting), een Leviet, afkomstig uit Cyprus, had een akker, verkocht die en bracht het geld en legde het aan de voeten van de apostelen.' Deze Joses is dus een Leviet, dat wil zeggen: hij behoorde bij de stam van Levi. De stam van Levi was door God aangewezen als de stam die speciaal bij Hem in dienst stond. Binnen de stam van Levi was er de familie van Aäron, dat waren de priesters. En alle overige Levieten waren de helpers van de priesters. Die Levieten waren nogal uitgewaaid over het land Israël, maar ook daarbuiten, zoals deze Joses, die op het eiland Cyprus was opgegroeid. Maar hij is later in Jeruzalem gaan wonen. En hij is christen geworden. En het is overduidelijk een royaal mens. Hij verkoopt zijn akker en geeft de totale opbrengst als een gift aan de gemeente. Barnabas, dat is zijn bijnaam. Die naam betekent: 'zoon van vertroosting'. Dat woord ' vertroosting', dat is in het Griekse origineel *paraklèseos*. Dat woord hangt nauw samen met het woord *paraklêtos*, dat wordt gebruikt om de Heilige Geest mee aan te duiden. Jezus noemt de Heilige Geest de *Paraklêtos*, degene 'die erbij geropen wordt, de Trooster, de Bemoediger'. Barnabas wordt genoemd een 'zoon van vertroosting', je kunt ook

zeggen een 'zoon van bemoediging'. In zijn manier van doen zie je dus heel veel van de Heilige Geest. De Heilige Geest geeft troost, en Barnabas geeft troost. De Heilige Geest bemoedigt, en Barnabas bemoedigt. Dat blijkt ook weer op een later moment. We hadden het net over Saulus, en hoe hij uiteindelijk, dankzij Barnabas, in de gemeente van Jeruzalem was opgenomen. Maar omdat er een moordaanslag werd beraamd tegen Saulus, brachten de gemeenteleden hem naar de havenstad Caesarea en vertrok Saulus naar zijn geboortestad, Tarsus. Saulus was dus weer uit beeld.

4. Je waardering tonen, daar knapt iedereen van op

En nu het mooie: diezelfde Barnabas is ook dán weer degene die Saulus op gaat halen uit Tarsus. Dat hebben we gelezen in hoofdstuk 11. Wat is daar de situatie? De gemeente in Jeruzalem hoort allerlei berichten over de stad Antiochië. Dat was een grote stad in wat nu Turkije is, helemaal het zuidelijkste puntje. De stad heet nu Hatay, misschien weet je dat nog van die vreselijke aardbeving, twee jaar geleden. In Antiochië, in de eerste eeuw, groeit de christelijke gemeente snel. Er komen niet alleen Joden tot geloof in Jezus, maar vooral ook veel niet-Joden.

De gemeente in Jeruzalem vraagt zich af, hoe dat allemaal zit. En wat doen ze dan? Ze sturen een afgevaardigde om in Antiochië poolshoogte te gaan nemen. Gaat het allemaal wel goed daar? En wie vragen ze om dat te doen? Barnabas! En hier zie je dan wéér dat mooie, gelovige karakter van Barnabas. Want wat staat er in hoofdstuk 11 vers 23? 'En toen hij daar gekomen was en de genade van God zag, werd hij verblijd en spoorde hij hen allen aan om met een hartelijk voornemen bij de Here te blijven.' Barnabas komt daar niet een beetje kritisch inspecteren of het allemaal wel klopt. Nee, hij zijn hart stroomt vól met dankbaarheid! Dit doet hem zó goed, dat ook niet-Joden massaal christen worden. Hij zegt: 'Ga, door! Hou vol! En betrek vooral méér mensen erbij!' 'Wánt,' schrijft Lukas erbij in vers 24, 'wánt hij was een goed man en vol van de Heilige Geest en van geloof.' Hier heb je het! De Heilige Geest, de *Paraklêtos*, de Parakleet, de Trooster, de Bemoediger, die maakt Barnabas vól! En ook hier ziet Barnabas die mensen in het licht van Christus! En hij laat hen dat ook zélf zien in de spiegel. Hij 'spoort' hen allen aan om naar het voornemen van hun hart (zo staat het er eigenlijk) bij de Here te blijven.' Dus Barnabas zegt: 'Wat heerlijk dat jullie dat verlangen hebben, om dichtbij Jezus te leven. Blijf dat vooral doen!' En er rust zegen op! Want vers 24 gaat verder: '... en er werd een grote menigte aan de Here toegevoegd.' Weet je, als mens kun je de voortgang van het Evangelie bevorderen, of je kunt die voortgang belemmeren. Gelukkig, God kan alles, Hij kan ook alle tegenstand overwinnen. Maar wij hebben wel een grote verantwoordelijkheid gekregen. Dat laat zien dat God ons serieus neemt. En één van de belangrijkste dingen die we kunnen doen, is het aanmoedigen van anderen. Want wij zijn allemaal maar beperkte mensen. Er zijn zóveel dingen te doen, zóveel taken. In de kerk bijvoorbeeld. Je kunt ouderen bezoeken, of bestuurlijk werk doen, of kinderclub geven, of technische klusjes doen, of koffie schenken, eindeloos veel taken. En buiten de kerk is óók zoveel te doen, in je familie, op je werk, in je straat... Je kunt niet álles! En dat hóéft gelukkig ook niet. Jij hebt jouw taken, dat is goed zo. Maar wat je wél kunt doen, is anderen aanmoedigen in hún taak. Je waardering tonen. Het is zó leuk als jij ramen aan het zemen bent en iemand zegt: 'Wat fijn dat je dat doet! Het knapt er weer helemaal van op!' Daar knap je zelf ook van op! Of, nog een spade dieper. Barnabas zegt: 'Jongens, blijf trouw aan Jezus. Wat jullie willen in je hart, blijf dat ook doen!' Bemoediging in het geloof, dat is zo goed, zo nodig. En ook zo belangrijk.

Ik sprak een leerkracht uit het basisonderwijs. Ze vertelde over een heel moeilijk gesprek dat ze moest gaan voeren. Ze zag er enorm tegenop. En ze had gebeden om Gods hulp. Toen kwam er op school een meisje naar haar toe, uit een andere klas, een meisje van een jaar of 10, 11, en die vroeg aan haar: 'Juf, wilt u een paar bemoedigingskaartjes hebben?' Wat bleek nou? Dat meisje ging zelf door een moeilijke tijd. De onderwijsassistente had aan haar gevraagd wat ze wilde doen. En ze zei: 'Ik wil kaartjes maken om mensen mee te helpen.' Dus ze had teksten opgezocht op internet, opgeschreven op stukjes papier en die

door het lamineerapparaat gehaald, dan krijg je van die harde, plastic kaartjes. Zo had ze een hele stapel, die deed ze in een mandje en die ging ze uitdelen aan de leerkrachten. Ieder mocht er twee of drie. Dus ze kwam bij die juf, waar ik later mee sprak, en zei: 'Wilt u een paar bemoedigingskaartjes?' Maar per ongeluk liet ze het mandje vallen. Dus die leerkracht, die zo opzag tegen dat gesprek, was opeens omringd door bemoedigingskaartjes. Samen raapten ze alles weer op, en de leerkracht las de teksten. Wat stond erop?

Lieve Heer, hoor mij als ik U niet hoor, zie mij als ik U niet zie, spreek tot mij als ik niets te zeggen heb, draag mij als ik niet verder kan, laat mij niet los.

En een ander kaartje: *ADHD: alleen de Heer dienen.*

En nog één: *Gods mobiel staat nooit uit.*

Het was voor die leerkracht een heel bijzondere verhooring van haar gebed. God Zelf bemoedigde haar voor dat moeilijke gesprek, via dit meisje. Later schreef ze het meisje een kaart om haar te bedanken. En voor het meisje was dát weer een bemoediging! Waar het dus om gaat, is dat je jezelf laat inschakelen door Gods Geest, om zo Zijn bemoedigende werk te doen dóór jou heen!

Barnabas, hij is zó blij met wat hij ziet gebeuren in Antiochië! Is het dan allemaal goed, en klopt het allemaal, theologisch en zo? Nou, ik denk het niet. Maar Barnabas dankt wel dégelijk God! En tegelijkertijd zoekt hij naar mogelijkheden om die gemeente in Antiochië tot een stuk verdieping te brengen. En als hij dat doet, denkt hij weer aan Saulus. Hoofdstuk 11 vers 25: 'En Barnabas vertrok naar Tarsus om Saulus te zoeken; en toen hij hem gevonden had, bracht hij hem naar Antiochië. En het gebeurde dat zij een heel jaar met de gemeente samenkwamen en een grote menigte onderwezen en dat de discipelen voor het eerst in Antiochië christenen genoemd werden.' Saulus, die misschien altijd nog wel met scheve ogen werd aangekeken, wordt hier door Barnabas opgehaald. 'Kom, Saulus, we hebben je nodig!' Misschien is dat wel de mooiste bemoediging die je een ander kunt geven: 'Kom! We hebben je nodig!' Later gaan ze samen op reis. Want het is God Zelf die het zegt in hoofdstuk 13: 3: 'Zonder voor Mij zowel Barnabas als Saulus af voor het werk waartoe Ik hen geroepen heb.' Samen gaan ze op pad. En het is opmerkelijk: eerst staat er nog: 'Barnabas en Saulus', Barnabas dus als eerste. Later staat er: 'Paulus en Barnabas'. Dan krijgt Paulus de eerste plaats, hij zal ook, naast Petrus, de belangrijkste apostel worden. Maar voor Barnabas is dat niet erg. Hij vindt het alleen maar fijn dat hij Paulus naar voren heeft kunnen schuiven. Want hij ziet Paulus in het licht van Christus.

5. Ook Barnabas is niet volmaakt, maar leeft van genade

Tenslotte nog dit. De Bijbel is een eerlijk boek, daar ben ik altijd heel blij om. Over Barnabas staan niet alleen positieve dingen vermeld. Hij kreeg ruzie met Paulus, en dat liep hoog op. Het ging om Johannes Markus, de neef van Barnabas. Johannes Markus was meegegaan op de eerste zendingsreis, maar hij had heimwee gekregen en was naar huis gegaan. En toen Paulus en Barnabas een tweede reis wilden gaan maken, wilde Barnabas aan Johannes Markus een tweede kans geven. Maar Paulus wilde dat niet. Hij zei: 'Johannes Markus kan het niet aan.' Die ruzie liep behoorlijk uit de hand. Dat was niet mooi.

Uiteindelijk gingen ze los van elkaar op pad, ieder weer met iemand anders. Ze zou kunnen zeggen: 'Dat is winst, want nu waren er twee teams', maar het blijft verdrietig. Later is het gelukkig wel goed gekomen. Al bleef het daar niet bij. Ook op een ander moment was er een conflict, toen Joodse christenen niet aan één tafel wilden eten met niet-Joodse christenen (Galaten 2: 11-14). Petrus liet zich daarin meenemen, en Barnabas ook, maar Paulus was heel fel en wees ze terecht. Hij zei: 'We zijn één gemeente, we eten aan dezelfde tafel'. Terecht natuurlijk. Barnabas, 'zoon van vertroosting', van bemoediging. Ben je zelf weleens bemoedigd? Dan weet je hoe belangrijk het is! Wie zou jij kunnen bemoedigen? Oefen jezelf er maar in. Zie de ander in het licht van Christus en laat het de ander ook wéten, wát je dan ziet! Deze wereld kan een paar extra Barnabassen héél goed gebruiken. Want deze wereld heeft schreeuwend behoefte aan méér licht van Christus! Amen.